

مرخصی اجباری ترفند جدید صاحبان سرمایه علیه کارگران

فرهاد شعبانی

جمعه پانزدهم شهریور ۱۳۸۷

سرمایه داران و کارفرمایان ایران ورژیم جمهوری اسلامی، سرکوب مبارزات و پایمال کردن حقوق و مزایای طبقه کارگر را در سه دهه اخیر به شیوه های گوناگون پیش برده اند. انحلال شوراهای کارگران در سالهای اول بعد از قیام، تحمیل تشکلهای ایدئولوژیک مذهبی - دولتی به کارگران در محیط های کار، تلاش برای تصویب ارتجاعی ترین قوانین کار، وادار کردن کارگران به تولید انبوه تحت عنوان جنگ و اعزام دسته جمعی کارگران به جبهه های جنگ ارتجاعی ایران و عراق؛ تعدیل نیروی انسانی و خصوصی سازی صنایع بزرگ و بیرون آوردن کارگاههای کوچک از شمول قانون کار در دوران بازسازی و اصلاحات؛ و عدم پرداخت حقوق کارگران طی سالهای اخیر و توسل به نیروهای مسلح برای سرکوب اعتراضات کارگری همه و همه روشها و ابزارهایی بوده اند که سرمایه داری ایران از آنها علیه طبقه کارگر و مبارزات ضد سرمایه داری اش بهره گرفته است.

مدتی است که سرمایه داران و کارفرمایان دست به اجرای تاکتیک دیگری علیه کارگران زده اند. انهم وادار کردن کارگران به مرخصی اجباری است. این اقدام در لوله سازی اهواز بکار گرفته شد و در خبرهای چند روز پیش خواندیم که کارفرمایان نساجی پرریس در سنج هم دست به چنین اقدامی زده اند. درد مورد نامبرده کارفرمایان بحران مالی و در لوله سازی اهواز واداشتن کارگران به مرخصی اجباری را با عدم پرداخت وام از جانب بانک و نداشتن مواد خام برای تولید توجیه کرده اند.

پاسخ کارگران به چنین ترفندی چه باید باشد؟

صورت مسئله روشن است. این کارگران آماده بکار نیستند که متقاضی مرخصی اجباری اند، بلکه کارفرماست که بنا به دلائل اقتصادی و یا هر دلیل دیگری کارگران را به مرخصی اجباری می فرستد. ما فرض را بر این می گیریم که کارفرما بنا به مشکلات مالی که با آن روبروست و قادر به ادامه تولید نیست تصمیم می گیرد کارگران را به مرخصی اجباری بفرستد.

از طرفی دیگر ما با کارگرانی روبرو هستیم که دارای قرارداد شفاهی یا کتبی موقت یا دائم با کارفرما هستند و آماده بکارند. بنابراین بدون هیچ برو برگشتی در حالتی که کارفرما علی رغم میل کارگران آنها را به مرخصی اجباری می فرستد، کارگران حق استفاده از حقوق و کلیه مزایای خود بدون کم و کسر را دارند. حق استفاده کارگران از حقوق و مزایا در دوره مرخصی اجباری نیازی به استدلال ندارد و تنها منطق آن این است که کارگر دارای قراردادکار با کارفرماست، کارگر آماده به کار است و علی رغم میل خود به مرخصی فرستاده می شود. بقیه دلائل از جمله عدم پرداخت وام از جانب بانک، نبود مواد خام برای ادامه تولید و ..... مشکل کارفرماست و ربطی به کارگر ندارد. همانطوریکه کارفرمایان نسبت به مشکلات اقتصادی و اجتماعی کارگران نهایت بی مسئولیتی را نه تنها از خود نشان

می دهند، بلکه با عدم پرداخت حقوق و مزایای کارگران و استثمار شدید و غیر انسانی آنها مشکلات عدیده دیگری را به بار سنگینی که کارگران در محیط کار و جامعه بدوش می کشند، می افزایند. دلیلی ندارد که مشکل مالی کارفرما به معضلی دیگر بر مشکلات کنونی کارگران تبدیل شود.

بعنوان تجربه باید اشاره کرد که در کشورهایی که کارگران حتی در اتحادیه های رفرمیست سازمانیافته اند و دارای اتحادیه های کارگری هستند. کارگری که به هر دلیلی به مرخصی اجباری فرستاده می شود. از کلیه حقوق و مزایای خود مطابق ساعات و روزهایی که در سرکار حاضر است برخوردار است. پرداخت حقوق و مزایای کارگران در کشورهایی که سیستم بیمه بیکاری در جریان است بدین شکل پرداخت می شود که کارفرما موظف است کارگر و تشکل کارگری مربوطه اش را در زمان مناسب در جریان موضوع قرار دهد و همچنین موظف است که معرفی نامه و تائیدیه ائی در اختیار کارگران قرار دهد که زمان آغاز و پایان مرخصی اجباری در آن قید شده باشد. کارگر با در دست داشتن این معرفی نامه و تائیدیه به صندوق بیمه بیکاری مراجعه و کلیه حقوق و مزایای خود را بدون کم و کسر دریافت می کند. در صورتیکه چنین امکانی وجود نداشته باشد. کارفرما خود موظف است که حقوق کارگران در این دوره را پرداخت کند.

بنابراین هیچ دلیلی ندارد که صاحبان سرمایه در لوله سازی اهواز و پرریس سنج و در کارگاهها و کارخانه های دیگر در ایران موظف به پرداخت این حقوق و مزایا نباشند. اما می دانیم که امروز چنین نیست و باید با مبارزه ائی متحد و سازمانیافته که از پشتیبانی کارگران حوزه ها ورشته های دیگر برخوردار شود این خواست را باید به سرمایه داران ایران تحمیل کرد.

اما در حقیقت این نکته را نباید فراموش کرد که دست زدن کارفرمایان در ایران به چنین اقدامی اساساً ماهیتی ضد کارگری دارد و اگر نگوئیم حقه ائی برای بیکارسازی کارگران دائم و استخدام کارگران قراردادی بجای آنهاست؛ به قصد شانه خالی کردن از پرداخت حقوق کارگران و گامی در راستای بیکارسازیهای طولانی مدت کارگران است. در چنین موقعیتی ضمن هوشیاری برای جلوگیری از تعطیل کارخانه و کارگاه درست ترین شعار و مطالبه باید پرداخت بدون کم و کسر کلیه حقوق و مزایای دوران مرخصی اجباری باشد. **"ما حاضر بکاریم و پرداخت کلیه حقوق و**

مزایای ما، حق ماست" را به شعار این اعتراضات تبدیل کنیم. این شعار و شعارهای دیگر ما باید

فرهاد شعبانی

۲۰۰۸-۰۹-۰۵